

I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

Rezolucija Vijeća o strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja u smjeru europskog prostora obrazovanja i šire (2021.–2030.)

(2021/C 66/01)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI NA:

- činjenicu da je na sastanku Europskog vijeća održanog u Barceloni u ožujku 2002. odobren program rada naslovljen „Obrazovanje i osposobljavanje 2010.” („ET 2010.”), uspostavu novog ciklusa putem Zaključaka Vijeća od 12. svibnja 2009. o strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja („Obrazovanje i osposobljavanje 2020.” – „ET 2020.”) i procjenu provedenu u okviru Zajedničkog izvješća Vijeća i Komisije za 2015. godinu o provedbi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja („ET 2020.”), kojima je uspostavljen čvrst okvir za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja i osiguran kontinuitet za taj okvir, na temelju zajedničkih ciljeva, kojim se u prvom redu nastoji pružiti potpora poboljšanju nacionalnih sustava obrazovanja i osposobljavanja razvojem dopunskih alata na razini EU-a, uzajamnog učenja i razmjene dobre prakse upotrebom otvorene metode koordinacije,
- političku pozadinu ovog pitanja kako je navedeno u Prilogu I.,

i POTVRĐUJUĆI:

- da su se u Rimskoj deklaraciji iz ožujka 2017. čelnici i čelnice EU-a obvezali da će raditi na Uniji u kojoj se mladima pruža najbolje obrazovanje i osposobljavanje te u kojoj oni mogu studirati i pronaći posao diljem kontinenta,
- da su čelnici i čelnice EU-a na socijalnom samitu u Göteborgu 2017. proglasili europski stup socijalnih prava, u kojem se kao prvo načelo utvrđuje pravo na kvalitetno i uključivo obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje za sve, kao četvrto načelo pravo na pravodobnu i individualno prilagođenu pomoć u poboljšanju izgleda za zapošljavanje ili samozapošljavanje, što uključuje osposobljavanje i prekvalifikaciju, a kao jedanaesto načelo pravo djece na pristupačan i kvalitetan rani i predškolski odgoj i obrazovanje, te pravo djece u nepovoljnom položaju na posebne mjere za poticanje jednakih mogućnosti,
- da je u zaključcima Europskog vijeća od 14. prosinca 2017. obrazovanje izdvojeno kao ključno za izgradnju uključivih i povezanih društava te održavanje europske konkurentnosti, čime su obrazovanje i osposobljavanje prvi put stavljeni u središte europskog političkog programa,
- napredak ostvaren u okviru programa rada ET 2010. i okvira ET 2020., posebice kao potpora nacionalnim reformama, pri čemu se prepoznaje da i dalje postoje znatni izazovi ako Europa želi ostvariti ambicije utvrđene u navedenim proglasima,

- da je Komisija zajedno s državama članicama pokrenula aktivnosti za ostvarenje te vizije budućnosti obrazovanja i osposobljavanja uspostavom europskog prostora obrazovanja ⁽¹⁾, od 2018. nadalje, na što je Vijeće odgovorilo usvajanjem Zaključaka Vijeća od 22. svibnja 2018. o napretku prema viziji europskoga prostora obrazovanja i Rezolucije Vijeća od 8. studenoga 2019. o daljnjem razvoju europskoga prostora obrazovanja u cilju podupiranja sustava obrazovanja i osposobljavanja okrenutih budućnosti;
- rad obavljen u okviru Bolonjskog procesa, poduprt ministarskim priopćenjem iz Rima iz studenoga 2020., kao i u okviru Kopenhaškog procesa, koji je također nedavno poduprt Deklaracijom iz Osnabrücka iz studenoga 2020.,
- da se u Godišnjoj strategiji održivog rasta 2021. naglašava važnost osiguravanja jednakih mogućnosti i uključivog obrazovanja, pri čemu posebnu pozornost treba posvetiti skupinama u nepovoljnom položaju te ulagati u prekvalifikaciju i usavršavanje,

NAGLAŠAVA da:

- obrazovanje i osposobljavanje imaju ključnu ulogu kad je riječ o oblikovanju budućnosti Europe, u trenutku kada je nužno da njezino društvo i gospodarstvo postanu povezani, uključiviji, digitalniji, održiviji, zeleniji i otporniji, te da građani i građanke pronađu osobno zadovoljstvo i dobrobit, da budu spremni prilagoditi se promjenama na tržištu rada i biti uspješni na njemu te da sudjeluju u aktivnom i odgovornom građanstvu,
- pandemija bolesti COVID-19 na dosad je nezabilježen način opteretila sektor obrazovanja i osposobljavanja te izazvala opći prelazak na poučavanje i učenje na daljinu te kombinirano poučavanje i učenje. Taj prelazak donio je različite izazove i mogućnosti za sustave i zajednice obrazovanja i osposobljavanja, razotkrivši učinak digitalnog jaza i nedostataka u pogledu povezivosti u državama članicama, kao i nejednakosti među dohodovnim skupinama te između urbanih i ruralnih sredina, naglašavajući istodobno potencijal obrazovanja i osposobljavanja za izgradnju otpornosti i poticanje održivog i uključivog rasta,
- europski prostor obrazovanja omogućit će učenicima da se obrazuju u različitim fazama života i da traže zaposlenje diljem EU-a, a državama članicama i dionicima da surađuju, tako da se visokokvalitetno, inovativno i uključivo obrazovanje i osposobljavanje kojima se podupiru gospodarski rast i visokokvalitetne mogućnosti zapošljavanja, kao i osobni, društveni i kulturni razvoj, provedu u djelo u svim državama članicama i regijama diljem EU-a,
- nadalje, europski prostor obrazovanja bit će područje u kojem učenici i odgojno-obrazovni djelatnici mogu lako surađivati i komunicirati u različitim disciplinama, kulturama i preko granica, i gdje se kvalifikacije i ishodi učenja iz razdoblja učenja u inozemstvu automatski priznaju ⁽²⁾;

PREPOZNAJE da:

- prethodni strateški okvir za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.) pomogao je u promicanju uzajamnog učenja u obrazovanju i osposobljavanju putem zajedničkih strateških ciljeva, zajedničkih referentnih alata i pristupa, dokaza i podataka iz svih relevantnih europskih agencija i međunarodnih organizacija te razmjene dobre prakse i uzajamnog učenja između država članica EU-a i drugih dionika te je njime pružena potpora provedbi nacionalnih reformi u obrazovanju i osposobljavanju,
- ažuriranim strateškim okvirom europske suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja – iako se njime u potpunosti poštuje načelo supsidijarnosti i raznolikost nacionalnih obrazovnih sustava država članica, te se on nadovezuje na postignuća prethodnih okvira – poboljšat će se ta suradnja u područjima kao što su pojačana koordinacija, među ostalim na političkoj razini, veća sinergija među različitim politikama kojima se doprinosi društvenom i gospodarskom rastu te zelenoj i digitalnoj tranziciji, te ojačana komunikacija i širenje rezultata, u okviru inovativnije perspektive potpore reformama obrazovanja i osposobljavanja usmjerene na budućnost,

⁽¹⁾ COM(2017) 673 final.

⁽²⁾ U skladu s Preporukom Vijeća od 26. studenoga 2018. o promicanju automatskog uzajamnog priznavanja kvalifikacija visokog obrazovanja i srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja te ishoda razdoblja učenja u inozemstvu (SL C 444, 10.12.2018., str. 1.).

- kriza uzrokovana bolešću COVID-19 pokazala je da sustavi obrazovanja i osposobljavanja moraju biti dovoljno fleksibilni i otporni na prekide svojih uobičajenih ciklusa, te je dokazala da zemlje EU-a imaju sposobnost pronaći rješenja za nastavak procesa poučavanja i učenja na različite načine i u različitim kontekstima, te osigurati da svi učenici nastave učiti, neovisno o njihovu socioekonomskom podrijetlu ili potrebama u pogledu učenja. Isto se odnosi i na okvir europske suradnje, koji bi trebao ostati dovoljno fleksibilan kako bi se odgovorilo i na trenutačne i na buduće izazove, među ostalim u kontekstu europskog prostora obrazovanja;

POZDRAVLJA i PRIMA NA ZNANJE:

glavne elemente, a posebice viziju iz Komunikacije Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o uspostavi europskog prostora obrazovanja do 2025. od 30. rujna 2020. ⁽³⁾, u kojoj se iznosi kako se europskom suradnjom može dodatno obogatiti kvaliteta, uključivost te digitalna i zelena dimenzija sustava obrazovanja i osposobljavanja u EU-u. U toj komunikaciji predlaže se okvir kojim će se omogućiti suradnja s državama članicama i angažman s relevantnim dionicima, uključujući strukturu za izvješćivanje i analizu, s prijedlozima za cilj obrazovanja u svrhu poticanja i praćenja reformi u području obrazovanja i osposobljavanja kako bi se europski prostor obrazovanja uspostavio do 2025.;

i TAKOĐER POZDRAVLJA:

- glavne elemente komunikacije Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljene „Program vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost” iz srpnja 2020. ⁽⁴⁾,
- glavne elemente komunikacije Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljene „Aksijski plan za digitalno obrazovanje 2021. – 2027. Prilagodba obrazovanja i osposobljavanja digitalnom dobu” iz rujna 2020. ⁽⁵⁾;

SLAŽE SE da:

1. Do 2030. uspostava i daljnji razvoj europskog prostora obrazovanja bit će sveobuhvatan politički cilj novog strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja, koji će biti uključen u sve strateške prioritete i prioritetna područja, kako je utvrđeno u ovoj Rezoluciji, imajući na umu da će strateški okvir za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja biti glavni alat za potporu i provedbu europskog prostora obrazovanja, doprinoseći njegovoj uspješnoj uspostavi i ambicioznom daljnjem razvoju ⁽⁶⁾, putem svojih inicijativa i zajedničke vizije, u duhu zajedničkog stvaranja.
2. Dok se približava uspostavi europskog prostora obrazovanja do 2025., glavni bi cilj europske suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja trebalo biti podupiranje daljnjeg razvoja sustava obrazovanja i osposobljavanja u državama članicama čiji je cilj osigurati:
 - a) osobno, društveno i profesionalno zadovoljstvo svih građana i građanki, uz istodobno promicanje demokratskih vrijednosti, jednakosti, socijalne kohezije, aktivnog građanstva i međukulturnog dijaloga;
 - b) održivo gospodarsko blagostanje, zelenu i digitalnu tranziciju te zapošljivost.
3. Europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja u razdoblju do 2030. trebalo bi uspostaviti u kontekstu strateškog okvira koji obuhvaća sustave obrazovanja i osposobljavanja u cjelini, u perspektivi uključivog, sveobuhvatnog i cjeloživotnog učenja. To bi trebalo naglasiti kao osnovno načelo na kojem se temelji cijeli okvir, kojim se namjerava obuhvatiti poučavanje, osposobljavanje i učenje u svim kontekstima i na svim razinama – formalno, neformalno ili informalno – od ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja do obrazovanja odraslih,

⁽³⁾ COM(2020) 625 final.

⁽⁴⁾ COM(2020) 274 final.

⁽⁵⁾ COM(2020) 624 final.

⁽⁶⁾ U skladu s Rezolucijom Vijeća od 8. studenoga 2019. o daljnjem razvoju europskog prostora obrazovanja u cilju podupiranja sustava obrazovanja i osposobljavanja okrenutih budućnosti (SL C 389, 18.11.2019., str. 1.).

uključujući strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO) te visoko obrazovanje, među ostalim u digitalnom okruženju. Europska suradnja u području obrazovanja i osposobljavanja trebala bi također doprinijeti relevantnim prioritetima europskog semestra.

4. Radom koji se obavlja unutar tog novog okvira trebalo bi doprinijeti zelenoj i digitalnoj tranziciji, u skladu s ciljevima utvrđenima u komunikaciji Komisije naslovljenoj „Europski zeleni plan” iz prosinca 2019. ⁽⁷⁾, kao i glavnim elementima utvrđenima u komunikaciji Komisije naslovljenoj „Izgradnja digitalne budućnosti Europe” iz veljače 2020. ⁽⁸⁾
5. Takve ciljeve trebalo bi promatrati i u globalnoj perspektivi, s obzirom na to da je suradnja u području obrazovanja i osposobljavanja postupno postala važan instrument za provedbu vanjskih politika EU-a, na temelju europskih vrijednosti, povjerenja i autonomije. To će pomoći da EU postane još privlačnije odredište i partner, kako u globalnoj utrci za talentima tako i u promicanju strateških partnerstava s međunarodnim partnerima kako bi se pružilo uključivo, kvalitetno obrazovanje za sve, u svim kontekstima i na svim razinama obrazovanja. Suradnja je stoga ključna dimenzija za ostvarenje geopolitičkih prioriteta Unije, kao i UN-ovih ciljeva održivog razvoja do 2030., i na globalnoj razini i unutar država članica EU-a. Poticanjem bolje koordinacije između EU-a i država članica ojačat će se položaj Europe kao ključnog partnera u obrazovanju na globalnoj razini i pomoći u učvršćivanju veza između europskog prostora obrazovanja i ostatka svijeta.
6. Djelotvorno i učinkovito ulaganje u obrazovanje i osposobljavanje preduvjet je za jačanje kvalitete i uključivosti sustava obrazovanja i osposobljavanja te poboljšanje odgojno-obrazovnih ishoda, kao i za pokretanje održivog rasta, poboljšanje dobrobiti i izgradnju uključivijeg društva. Uz poštovanje načela supsidijarnosti, pojačan rad na ulaganjima mogao bi pomoći oporavku od trenutne krize i doprinijeti zelenoj i digitalnoj tranziciji sektora obrazovanja i osposobljavanja.
7. Periodično praćenje napretka prema ostvarivanju utvrđenih ciljeva s pomoću sustavnog prikupljanja i analize međunarodno usporedivih podataka pruža ključan doprinos oblikovanju politika temeljenih na dokazima. Strateški prioriteti navedeni u nastavku trebali bi u skladu s time tijekom razdoblja 2021. – 2030. biti popraćeni pokazateljima i ciljevima na razini EU-a, kako je navedeno u Prilogu II. ovoj Rezoluciji. Njima će se, nadovezujući se na rezultate ostvarene tijekom posljednjeg ciklusa europske suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja, omogućiti mjerenje ukupnog napretka ostvarenog na europskoj razini te pokazivanje toga što je ostvareno, kao i poticati i podupirati razvoj i reforme sustava obrazovanja i osposobljavanja.
8. Konkretno, tijekom sljedećeg desetljeća strateškim okvirom obuhvatit će se sljedećih pet strateških prioriteta:

– **Strateški prioritet 1.: Poboljšanje kvalitete, pravednosti, uključenosti i uspjeha za sve u obrazovanju i osposobljavanju**

Kako bi napredovali u današnjem svijetu i kako bi se nosili s budućim preobrazbama u društvu, gospodarstvu i na tržištu rada, svi pojedinci moraju imati odgovarajuće znanje, vještine, kompetencije i stavove. Obrazovanje i osposobljavanje ključni su za osobni, građanski i profesionalni razvoj europskih građana i građanki.

Na razini EU-a, zahvaljujući viziji kvalitete u obrazovanju i osposobljavanju ovladavanje ključnim kompetencijama, uključujući osnovne vještine, osnovni je temelj za budući uspjeh ⁽⁹⁾, uz potporu visokokvalificiranih i motiviranih učitelja i nastavnika te voditelja osposobljavanja, kao i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika.

⁽⁷⁾ COM(2019) 640 final.

⁽⁸⁾ COM(2020) 67 final.

⁽⁹⁾ Kako je navedeno u Preporuci Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje (SL C 189, 4.6.2018., str. 1.).

Iako se opseg ranog napuštanja obrazovanja i osposobljavanja, zbog kojeg su mladi i odrasli izloženi smanjenim socioekonomskim mogućnostima, smanjio u posljednjem desetljeću, on i dalje predstavlja izazov, osobito kada se razmišlja o očekivanim posljedicama pandemije bolesti COVID-19. Potrebno je nastaviti ulagati napore u smanjenje stope ranog napuštanja obrazovanja i osposobljavanja te nastojati da više mladih stekne kvalifikaciju srednjoškolskog obrazovanja.

Nacionalni sustavi obrazovanja i osposobljavanja uspjeli su poboljšati svoju uspješnost u tim područjima, ali i dalje postoji potreba za utvrđivanjem političkih mjera kojima se može potaknuti obrazovni uspjeh svih učenika.

Osiguravanjem kvalitetnog i uključivog obrazovanja i osposobljavanja za sve, države članice mogu dodatno smanjiti društvene, gospodarske i kulturne nejednakosti. Međutim, diljem Europe učenici u nepovoljnom položaju, među ostalim iz ruralnih i udaljenih sredina, prekomjerno su zastupljeni među učenicima koji postižu slabe rezultate, a pandemija bolesti COVID-19 još je više naglasila važnost pravednosti i uključenosti u području obrazovanja i osposobljavanja.

Kako bi se osiguralo istinski uključivo obrazovanje i jednake mogućnosti za sve učenike na svim razinama i u svim oblicima obrazovanja i osposobljavanja, stečena razina obrazovanja i obrazovno postignuće trebali bi biti odvojeni od društvenog, gospodarskog i kulturnog statusa ili od drugih osobnih okolnosti.

Kvalitetan rani i predškolski odgoj i obrazovanje ima osobito važnu ulogu i trebalo bi ga dodatno ojačati kao temelj za budući obrazovni uspjeh.

Potrebno je poticati sve druge aktivnosti usmjerene na šire uključivanje, kao što je podupiranje pristupa uključivom kvalitetnom obrazovanju za osobe s invaliditetom ⁽¹⁰⁾, osobe s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama, učenike migrantskog podrijetla i druge ranjive skupine, podupiranje ponovnog uključivanja u obrazovanje u okviru cjeloživotnog učenja i pružanje mogućnosti za ulazak na tržište rada putem različitih oblika obrazovanja i osposobljavanja.

Uključivo obrazovanje i osposobljavanje također obuhvaća razvoj rodne osjetljivosti u procesima učenja i u odgojno-obrazovnim ustanovama te suzbijanje i rušenje rodnih stereotipa, osobito onih koji ograničavaju odabir područja studiranja kod dječaka i djevojčica. Profesije u kojima tradicionalno prevladavaju muškarci ili žene trebalo bi dodatno promicati među osobama manje zastupljenog spola. Potreban je i daljnji rad prema ostvarenju prave rodne ravnoteže na vodećim položajima u odgojno-obrazovnim ustanovama.

Digitalne tehnologije imaju važnu ulogu u tome da se okruženja za učenje, nastavni materijali i metode poučavanja učine prilagodljivima i prikladnima za različite učenike. Njima se može promicati istinsko uključivanje, pod uvjetom da se istodobno rješavaju pitanja digitalnog jaza, kako u pogledu infrastrukture tako i u pogledu digitalnih vještina.

– **Strateški prioritet 2.: Ostvarivanje cjeloživotnog učenja i mobilnosti za sve**

Društveni, tehnološki, digitalni, okolišni i gospodarski izazovi sve više utječu na način na koji živimo i radimo, što uključuje raspodjelu radnih mjesta i potražnju za vještinama i kompetencijama. Zbog velikog broja promjena tijekom karijere koje će prosječni europski građanin ili građanka vjerojatno iskusiti, zajedno s povećanjem dobi za umirovljenje, cjeloživotno učenje i cjeloživotno profesionalno usmjeravanje, među ostalim putem aktivnosti informiranja, postat će ključni za pravednu tranziciju, dok su razine obrazovanja i vještina, uključujući digitalne vještine, i dalje ključan faktor na tržištu rada.

Cjeloživotno učenje uključeno je u cjelokupnu viziju i ciljeve obrazovanja i osposobljavanja u EU-u i na cjelovit način obuhvaća sve razine i sve oblike obrazovanja i osposobljavanja, kao i neformalno i informalno učenje.

Potreban je daljnji napredak u pružanju kvalitetnog cjeloživotnog učenja za sve učenike, među ostalim osiguravanjem prohodnosti i fleksibilnosti među različitim oblicima učenja u različitim formatima i na različitim razinama obrazovanja i osposobljavanja, kao i vrednovanje neformalnog i informalnog učenja.

⁽¹⁰⁾ U skladu s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom od 13. prosinca 2006.

Sustavi obrazovanja i osposobljavanja trebali bi postati fleksibilniji, čvršći, otporniji na buduće promjene i privlačniji, trebali bi doprijeti do raznolikijih skupina učenika te omogućavati priznavanje i vrednovanje prethodnog učenja, prilike za osposobljavanje u svrhu usavršavanja i prekvalifikacije, među ostalim na višim razinama kvalifikacije i tijekom cijelog radnog vijeka ⁽¹¹⁾, uz potporu inicijativa kao što su Europska sveučilišta i centri strukovne izvrsnosti, pokrenuti u okviru programa Erasmus+.

Trenutačno svjedočimo povećanju potreba na tržištu rada za različitim kombinacijama vještina i kvalifikacija, kao i strukturnim promjenama u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Oba razvoja događaja zahtijevaju modernizirano, učinkovito, uključivo i izvrsno strukovno obrazovanje i osposobljavanje koje doprinosi suočavanju s izazovima tržišta rada i društvenim izazovima. Potrebno je nastaviti razvijati strukovno obrazovanje i osposobljavanje kao privlačan i kvalitetan oblik zapošljavanja i života.

Prosječna razina sudjelovanja odraslih u obrazovanju u EU-u i dalje je niska, što ugrožava istinski održiv i pravedan gospodarski rast u Uniji. Inovacije u oblicima učenja, novi obrazovni pristupi, uključujući individualne pristupe, te u okruženjima za učenje u svim odgojno-obrazovnim ustanovama, uključujući visoka učilišta, kao i na radnom mjestu i u zajednicama, preduvjet su za bolje zadovoljavanje potreba šireg raspona učenika jer će sve većem broju odraslih biti potrebna prekvalifikacija i usavršavanje.

Osim toga, potrebno je ojačati mjere kako bi se odraslima omogućilo stjecanje osnovnih vještina i motiviralo ih se za to, tako da se mogu zajamčiti jednake mogućnosti i da se može osigurati veće društveno sudjelovanje, čime bi se omogućio cjelovit pristup obrazovanju odraslih.

Kao osnovni element cjeloživotnog učenja i važno sredstvo za podupiranje osobnog razvoja, zapošljivosti i prilagodljivosti, mobilnost za učenike, učitelje i nastavnike, edukatore učitelja i ostale odgojno-obrazovne djelatnike trebalo bi i dalje proširivati kao ključan element suradnje EU-a i alat za jačanje kvalitete i uključivanja u obrazovanje i osposobljavanje te promicanje višejezičnosti u EU-u. Važno je nastojati ostvariti ravnotežu u tokovima mobilnosti kako bi se potaknula optimalna cirkulacija mozгова te je pratiti, među ostalim putem praćenja osoba s kvalifikacijom.

Moraju se uložiti daljnji naponi kako bi se uklonile postojeće smetnje i prepreke svim vrstama mobilnosti u svrhu učenja i poučavanja, uključujući pitanja u vezi s pristupom, usmjeravanjem, studentskim uslugama i priznavanjem, te također s obzirom na učinak svih trenutačnih ili budućih ograničenja putovanja.

Nadalje, kako bi se ojačala suradnja odgojno-obrazovnih ustanova i potaknula mobilnost, još treba raditi na područjima kao što su automatsko uzajamno priznavanje kvalifikacija i razdoblja studiranja u inozemstvu te osiguravanje kvalitete. Potrebni su trajni naponi kako bi se iskoristile europske inicijative za olakšavanje mobilnosti, uključujući one koje se financiraju u okviru programa Erasmus+.

– **Strateški prioritet 3.: Poboljšanje kompetencija i motivacije u nastavničkoj profesiji**

Učitelji i nastavnici, voditelji osposobljavanja, odgojno-obrazovni djelatnici i pedagoško osoblje te ravnatelji odgojno-obrazovnih ustanova, na svim razinama, u središtu su obrazovanja i osposobljavanja. Kako bi se poduprle inovacije, uključenost, kvaliteta i postignuća u obrazovanju i osposobljavanju, odgojno-obrazovni djelatnici moraju biti veoma kompetentni i motivirani, što zahtijeva niz mogućnosti za stručno učenje i potporu tijekom njihova radnog vijeka.

Više nego ikad potrebno je posvetiti pozornost dobrobiti učitelja i nastavnika, voditelja osposobljavanja i odgojno-obrazovnih djelatnika u sustavima obrazovanja i osposobljavanja, što je važan čimbenik i za kvalitetu obrazovanja i osposobljavanja jer ne utječe samo na zadovoljstvo učitelja i nastavnika već i na kvalitetu poučavanja.

Osim toga, potrebno je povećati privlačnost nastavničke profesije i ponovno je vrednovati, što postaje sve važnije jer se zemlje EU-a suočavaju s nedostatkom i starenjem učitelja i nastavnika ⁽¹²⁾.

⁽¹¹⁾ U skladu s ciljevima utvrđenima u Preporuci Vijeća od 24. studenoga 2020. o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (SOO) za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost (SL C 417, 2.12.2020., str. 1.) i Deklaraciji iz Osnabrucka od 30. studenoga 2020.

⁽¹²⁾ Kako je istaknuto u Zaključcima Vijeća od 9. lipnja 2020. o europskim učiteljima i nastavnicima za budućnost (SL C 193, 9.6.2020., str. 11.).

Nadalje, pri razvoju povoljnih okruženja i uvjeta za razvoj kompetencija i motivacije učitelja i nastavnika, voditelja osposobljavanja i odgojno-obrazovnih djelatnika u obzir bi trebalo uzeti ključnu ulogu vodstva u obrazovanju i osposobljavanju, čime se osigurava da odgojno-obrazovne ustanove djeluju kao organizacije za učenje. Inicijativama kao što su europske akademije za učitelje i nastavnike, koje će se pokrenuti putem programa Erasmus+, olakšat će se umrežavanje, razmjena znanja i mobilnost među ustanovama koje učiteljima i nastavnicima pružaju prilike za učenje u svim fazama njihove karijere te razmjenu najbolje prakse i inovativnih pedagoških pristupa, čime će se omogućiti uzajamno učenje na europskoj razini.

- **Strateški prioritet 4.: Jačanje europskog visokog obrazovanja**

Sektor visokog obrazovanja i sama visoka učilišta dokazali su svoju otpornost i sposobnost suočavanja s nepredviđenim promjenama, kao što je pandemija bolesti COVID-19. Kriza je pojačala preostale izazove, ali i stvorila prilike za daljnji razvoj u okviru predviđene agende za preobrazbu visokog obrazovanja.

Tijekom sljedećeg desetljeća visoka učilišta poticat će se da pronađu nove oblike dublje suradnje, posebice stvaranjem transnacionalnih saveza, udruživanjem znanja i resursa te stvaranjem više prilika za mobilnost i sudjelovanje studenata te odgojno-obrazovnih djelatnika, kao i za poticanje istraživanja i inovacija, među ostalim cjelovitom provedbom inicijative Europska sveučilišta.

U okviru Bolonjskog procesa već je obavljen uspješan rad na uspostavi Europskog prostora visokog obrazovanja. U budućnosti će biti važno nastaviti s radom u okviru Bolonjskog procesa, istodobno stvarajući daljnju i snažniju sinergiju s europskim istraživačkim prostorom (EIP), izbjegavajući paralelne ili dvostruke strukture ili instrumente.

- **Strateški prioritet 5.: Potpora zelenoj i digitalnoj tranziciji u obrazovanju i osposobljavanju te putem obrazovanja i osposobljavanja**

Zelena i digitalna tranzicija u središtu su programa Unije za sljedeće desetljeće. Prelazak na okolišno održivo, kružno i klimatski neutralno gospodarstvo i digitalniji svijet imat će znatne društvene i gospodarske učinke te učinke na zapošljavanje. Ako se ne osigura da svi građani i građanke steknu potrebno znanje, kompetencije, vještine i stavove kako bi se mogli nositi s tim promjenama, socijalno pravedna preobrazba EU-a bit će nemoguća.

Potrebno je omogućiti korjenitu promjenu u ponašanju i vještinama pojedinaca, počevši od sustava obrazovanja i osposobljavanja te odgojno-obrazovnih ustanova kao katalizatora promjena. Odgojno-obrazovne ustanove trebaju u svoj organizacijski razvoj uključiti zelenu i digitalnu dimenziju. Za to su potrebna ulaganja, posebice u digitalne obrazovne ekosustave, ne samo kako bi se uključila perspektiva okolišne održivosti te osnovnih i naprednih digitalnih vještina na svim razinama i u svim oblicima obrazovanja i osposobljavanja, već i kako bi se osiguralo da su infrastrukture odgojno-obrazovnih ustanova na odgovarajući način pripremljene za suočavanje s tim promjenama i obrazovanje za njih. Preusmjeravanje odgojno-obrazovnih ustanova na pristup na razini cijele škole te stvaranje uključivih, zdravih i održivih obrazovnih okruženja ključni su za ostvarenje potrebnih promjena za zelenu i digitalnu tranziciju. Osim toga, poduzeća, nacionalna, regionalna i lokalna tijela te relevantni dionici trebaju u skladu s time razviti strategije i zajedničku odgovornost. U tom je kontekstu važno modernizirati studijske programe u području znanosti, tehnologije, inženjerstva, umjetnosti i matematike (STEAM).

UJEDNO SE SLAŽE SA sljedećim:

1. Pri nastojanju da se djeluje unutar strateškog okvira, na temelju prethodno opisanih strateških prioriteta te kako bi se uspostavio europski prostor obrazovanja i podupro njegov daljnji razvoj, u razdoblju do 2030. trebalo bi poštovati sljedeća načela:
 - a) Europska suradnja u području obrazovanja i osposobljavanja trebala bi omogućiti EU-u i široj zajednici u području obrazovanja i osposobljavanja da provedu inicijative kojima se uglavnom podupire uspostava europskog prostora obrazovanja do 2025., ali i Akcijskog plana za digitalno obrazovanje, kao i Programa vještina za Europu. Na temelju pojačanog usmjeravanja Vijeća i u skladu s otvorenom metodom koordinacije, to zahtijeva poticanje fleksibilnih metoda suradnje i jačanje sinergije s drugim inicijativama u području obrazovanja i osposobljavanja.

- b) Europska suradnja u području obrazovanja i osposobljavanja trebala bi se provoditi u okviru perspektive uključivog, sveobuhvatnog te cjeloživotnog učenja, održavanjem i produbljivanjem provjerenih i ispitanih dostupnih mehanizama uzajamnog učenja, alata, instrumenata i potpore politike, kao što su oni iz okvira ET 2020. i u okviru otvorene metode koordinacije, te razvojem sinergije između sektora obrazovanja i osposobljavanja te drugih područja politika, prema potrebi. Uz potpuno poštovanje nadležnosti država članica u području obrazovanja i osposobljavanja te dobrovoljne prirode europske suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja tijekom sljedećeg desetljeća, strateški okvir trebao bi se oslanjati na:
- i) pet prethodno opisanih strateških prioriteta za europsku suradnju;
 - ii) zajedničke referentne alate i pristupe;
 - iii) uzajamno učenje, uzajamno savjetovanje i razmjenu dobre prakse, s posebnim naglaskom na širenju i jasnoj vidljivosti ishoda, kao i nacionalnom učinku;
 - iv) periodično praćenje i izvješćivanje, među ostalim putem ciljeva na razini EU-a, godišnjeg Pregleda obrazovanja i osposobljavanja, također u vezi s europskim semestrom, uz iskorištavanje stručnog znanja Stalne skupine za pokazatelje i mjerila te izbjegavanje dodatnih administrativnih opterećenja za države članice;
 - v) usporedive dokaze i podatke iz svih relevantnih europskih agencija, europskih mreža i međunarodnih organizacija, kao što su, na primjer, OECD, UNESCO i IEA;
 - vi) stručno znanje Stalne skupine za pokazatelje i mjerila, koja bi trebala biti prvi forum za raspravu o zajedničkim ciljevima i pokazateljima na razini EU-a te budućim područjima na koja bi se trebalo usmjeriti, kao i suradnju s drugim relevantnim sektorima (sektor zapošljavanja te socijalni i istraživački sektor) kako bi se osigurali odgovarajući i svrsishodni pokazatelji;
 - vii) potpuno iskorištavanje mogućnosti dostupnih u okviru programâ, fondova i instrumenata EU-a, posebice u području obrazovanja i osposobljavanja, među ostalim za cjeloživotno učenje.
- c) Europska suradnja u području obrazovanja i osposobljavanja trebala bi biti relevantna, konkretna i učinkovita. Trebalo bi uložiti daljnje napore kako bi se osiguralo da se jasni i vidljivi ishodi planiraju unaprijed te da se redovito i strukturirano predstavljaju, preispitaju i šire putem europskih i nacionalnih foruma, čime se uspostavlja temelj za kontinuiranu evaluaciju i razvoj.
- d) Kako bi se poduprli naponi država članica da olakšaju predviđenu preobrazbu visokog obrazovanja u Europi i promicala suradnja visokih učilišta, trebalo bi osigurati blisku i strukturnu sinergiju s Europskim prostorom visokog obrazovanja i Bolonjskim procesom, posebice u pogledu instrumenata za osiguravanje kvalitete, priznavanje, mobilnost i transparentnost, izbjegavajući paralelne ili dvostruke strukture i instrumente koji su već razvijeni u Europskom prostoru visokog obrazovanja.
- e) Kopenhaški proces važan je aspekt europske suradnje u okviru otvorene metode koordinacije u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, kojim će se doprinijeti ostvarenju strateških prioriteta utvrđenih u ovom okviru.
- f) Trebalo bi pojačati međusektorsku suradnju između relevantnih inicijativa EU-a u području obrazovanja i osposobljavanja i onih u povezanim područjima politika i sektorima, posebice u području zapošljavanja, socijalne politike, istraživanja, inovacija, mladih i kulture. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti poticanju boljeg dijaloga između Odbora za obrazovanje i Odbora za zapošljavanje, osiguravajući pravodobnu razmjenu informacija⁽¹³⁾. Kad je riječ o provedbi europskog stupa socijalnih prava, a posebice njegova prvog, četvrtog i jedanaestog načela, posebnu pozornost trebalo bi posvetiti njegovu praćenju, koje se provodi putem „pregleda socijalnih pokazatelja”, kojim će se pratiti trendovi i napredak u državama članicama te će se uključiti u europski semestar.

⁽¹³⁾ Slijedom donošenja i u skladu s Rezolucijom Vijeća od 27. veljače 2020. o obrazovanju i osposobljavanju u okviru europskog semestra: osiguravanje utemeljenih rasprava o reformama i ulaganjima (SL C 64, 27.2.2020., str. 1.).

- g) S posebnim naglaskom na „kvadratu znanja” (obrazovanje, istraživanje, inovacije i usluge za društvo), posebnu pozornost trebalo bi posvetiti sinergiji politike i financiranja između obrazovanja i osposobljavanja, istraživanja i inovacija, odnosno u kontekstu europskog istraživačkog prostora i europskog prostora obrazovanja, uz istodobno osiguravanje dosljednosti s Europskim prostorom visokog obrazovanja ⁽¹⁴⁾.
- h) Europska suradnja, posebno u cilju uspostave europskog prostora obrazovanja, zahtijeva transparentan i dosljedan dijalog i umrežavanje u perspektivi zajedničkog stvaranja, ne samo između država članica i Komisije, već i sa svim relevantnim dionicima.
- i) Trebalo bi ojačati dijalog politike s trećim zemljama i suradnju s međunarodnim organizacijama kao što su Vijeće Europe, OECD i UNESCO, čime bi se pružili dokazi i podaci, ali i nadahnuće i izvor svježih ideja i različite metode rada za usporedbu i poboljšanje.
- j) Financijska sredstva iz programa Erasmus+, europskih strukturnih fondova, inicijative REACT-EU, Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih programa i mehanizama financiranja sredstvima Unije trebala bi se upotrebljavati za poboljšanje sustava obrazovanja i osposobljavanja u skladu s općim ciljem uspostave europskog prostora obrazovanja i prioritetima država članica, u sklopu strateških prioriteta novog okvira.
- k) Uspostava europskog prostora obrazovanja, s obzirom na temeljnu ulogu obrazovanja i osposobljavanja u oporavku i izgradnji društvene i gospodarske otpornosti, zahtijeva stavljanje većeg naglaska na ulaganja u obrazovanje. Komisija će zajedno s državama članicama pojačati rad na ulaganjima, što će uključivati poticanje rasprave u odgovarajućim političkim forumima visoke razine, prema potrebi, kao što su zajedničke rasprave ministara financija i ministara obrazovanja EU-a, te s drugim institucijama kao što su Europska investicijska banka i Europski parlament ⁽¹⁵⁾.
2. Uspješna upotreba otvorene metode koordinacije unutar strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja ovisi o političkoj predanosti država članica i o ojačanim smjernicama Vijeća te učinkovitim metodama rada na europskoj razini, koje bi se trebale temeljiti na sljedećem:
- a) Ciklusi rada – razdoblje do 2030. podijelit će se u dva ciklusa, pri čemu prvi ciklus obuhvaća razdoblje od pet godina od 2021. do 2025., prema rasporedu koji je Komisija predložila u svojoj Komunikaciji o uspostavi europskog prostora obrazovanja, a drugi ciklus traje do 2030. Prvim ciklusom trebala bi se omogućiti uspostava europskog prostora obrazovanja do 2025.
- b) Prioritetna područja – Za svaki ciklus Vijeće će dogovoriti niz prioriteta područja za europsku suradnju, na temelju strateških prioriteta, uzimajući u obzir opći cilj uspostave europskog prostora obrazovanja i njegov daljnji razvoj. Europskim prioritetnim područjima trebala bi se omogućiti suradnja svih država članica u pogledu širih pitanja, ali i omogućiti konkretnija i bliskija suradnja među zainteresiranim državama članicama radi suočavanja s izazovima koji nastaju i specifičnim potrebama politike. područja za prvi ciklus unutar ovog novog okvira navedena su u Prilogu III.
- c) Uzajamno učenje – Europska suradnja u navedenim prioritetnim područjima trebala bi se provoditi putem aktivnosti kao što su aktivnosti uzajamnog učenja i uzajamnog savjetovanja, konferencije i seminari, radionice, forumi ili stručne skupine na visokoj razini, paneli, studije i analize, suradnja na internetu i, prema potrebi, uz sudjelovanje relevantnih dionika. Sve te inicijative trebale bi se razvijati na temelju jasnih mandata, rasporeda i planiranih ishoda, koje treba predložiti Komisiji u suradnji s državama članicama.
- d) Zajednički referentni alati i pristupi – Uzajamno učenje može se potaknuti razvojem referentnih alata i pristupa koji se temelje na zajedničkoj analizi i podupiru daljnji razvoj politika na različitim razinama upravljanja (razini EU-a, nacionalnoj, regionalnoj, lokalnoj, sektorskoj itd.) ili može dovesti do takvog razvoja.
- e) Mehanizam upravljanja – Strateški okvir trebao bi tijekom prvog ciklusa zadržati sve provjerene i ispitane mehanizme uzajamnog učenja u okviru ET-a 2020., kao što su radne skupine, sastavi ravnatelja uprava i instrumenti uzajamnog učenja, te zadržati uključenost drugih relevantnih upravljačkih tijela. Države članice i

⁽¹⁴⁾ Taj bi se rad mogao poduprijeti na tehničkoj razini.

⁽¹⁵⁾ Na tehničkoj će razini stručna skupina za kvalitetna ulaganja u područje obrazovanja i osposobljavanja poduprijeti taj proces i pomoći da se zadrži naglasak na nacionalnim i regionalnim ulaganjima.

Komisija prilagodit će te mehanizme novim strateškim prioritetima i zajednički će raditi na uspostavi upravljačkih rješenja kako bi se olakšalo učinkovito priopćavanje informacija od tehničke prema političkoj razini, prema potrebi, i koordinirao rad koji treba obaviti unutar strateškog okvira, bez stvaranja nepotrebnih struktura ili dodatnih opterećenja za države članice.

- f) Širenje rezultata – Kako bi se povećala vidljivost i učinak na nacionalnoj i europskoj razini, ishodi suradnje širit će se među svim relevantnim dionicima i, prema potrebi, o njima će se raspravljati na političkoj razini.
 - g) Praćenje procesa – Kako bi se promicalo ostvarivanje rezultata otvorenom metodom koordinacije, kao i preuzimanje odgovornosti za proces i na nacionalnoj i na europskoj razini, države članice i Komisija blisko će surađivati kako bi razmotrile rad obavljen na tehničkoj razini te će ocijeniti proces i njegove ishode. Godišnje praćenje provodit će se i u okviru Komisijina Pregleda obrazovanja i osposobljavanja, kojim se prati napredak prema ostvarenju svih dogovorenih ciljeva i pokazatelja na razini EU-a, uključujući potpokazatelje, u području obrazovanja i osposobljavanja te također doprinosi procesu europskog semestra.
 - h) Izvješćivanje o napretku – Na kraju prvog ciklusa, do 2025., bit će potrebno preispitati skup prioriteta područja kako bi ih se prilagodilo ili kako bi se utvrdila nova za sljedeći ciklus, na temelju trenutačnih izazova i kako bi se razmotrio ostvaren napredak, među ostalim u pogledu razvoja rješenja za upravljanje koja su razmjerna političkim ambicijama europskog prostora obrazovanja. Komisija će 2022. objaviti izvješće o napretku u pogledu europskog prostora obrazovanja, u kojem će razmotriti i vrednovati postignuća u ostvarenju europskog prostora obrazovanja putem strateškog okvira za suradnju i predložiti sljedeće korake, prema potrebi, a 2023. također će organizirati preispitivanje u sredini programskog razdoblja. Izvješće o napretku i preispitivanje u sredini programskog razdoblja također će se uzeti u obzir u dogovoru Vijeća o mogućim novim prioriteta područjima nakon 2025.
3. Komisija će 2025. objaviti cjelovito izvješće o europskom prostoru obrazovanja. Na temelju te evaluacije Vijeće će preispitati strateški okvir, uključujući ciljeve, upravljačku strukturu i metode rada na razini EU-a, te poduzeti sve potrebne prilagodbe za drugi ciklus, prema potrebi, kako bi se prilagodilo stvarnosti i potrebama europskog prostora obrazovanja ili bilo kojem drugom važnom razvoju događaja u Europskoj uniji.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE DA, U SKLADU S NACIONALNIM OKOLNOSTIMA:

1. surađuju, uz potporu Komisije i upotrebom otvorene metode koordinacije kako je navedeno u ovoj Rezoluciji, kako bi se poboljšala europska suradnja u području obrazovanja i osposobljavanja u razdoblju do 2030. na temelju pet strateških prioriteta, načela i metoda rada koji su prethodno opisani, te prioriteta područja dogovorenih za svaki ciklus (ona dogovorena za prvi ciklus 2021. – 2025. navedena su u Prilogu III.);
2. razmotre, na temelju nacionalnih prioriteta i uz dužno poštovanje nacionalnih nadležnosti u području obrazovanja i osposobljavanja, mjere na nacionalnoj razini usmjerene na postizanje napretka u sklopu strateških prioriteta navedenih u strateškom okviru i kojima se doprinosi zajedničkoj uspostavi europskog prostora obrazovanja i postizanju ciljeva na razini EU-a utvrđenih u Prilogu II.; pri osmišljavanju nacionalnih politika obrazovanja i osposobljavanja traže nadahnuće u uzajamnom učenju na europskoj razini;
3. prema potrebi, razmotre kako i u kojoj mjeri one mogu doprinijeti zajedničkom postizanju ciljeva na razini EU-a s pomoću nacionalnih mjera i aktivnosti, čime se utvrđuju nacionalni ciljevi u skladu s posebnostima njihovih sustava obrazovanja i osposobljavanja i uzimajući u obzir nacionalne okolnosti, uključujući učinak krize uzrokovane bolešću COVID-19 na gospodarstvo i društvo te u samom sektoru obrazovanja i osposobljavanja;
4. podupiru predstavljenu upravljačku strukturu i odabrane metode rada, preuzimajući odgovornost za proces;
5. učinkovito iskoriste politike i instrumente financiranja sredstvima EU-a za potporu provedbi nacionalnih mjera i aktivnosti u svrhu postizanja napretka s obzirom na strateške prioritete i povezane ciljeve na razini EU-a i nacionalnoj razini, posebice u kontekstu oporavka te zelene i digitalne tranzicije.

POZIVA KOMISIJU DA U SKLADU S UGOVORIMA I UZ PUNO POŠTOVANJE SUPSIDIJARNOSTI:

1. podupire države članice i sudjeluje s njima, u razdoblju do 2030., u suradnji unutar tog okvira na temelju pet prethodno opisanih strateških prioriteta, načela i metoda rada, kao i ciljeva na razini EU-a i dogovoreni prioriteta područja navedenih u prilogu II. odnosno III.;
2. surađuje s državama članicama do kraja 2021. kako bi se postigao dogovor o odgovarajućoj upravljačkoj strukturi za koordinaciju rada i usmjeravanje razvoja strateškog okvira u okviru sveobuhvatnog cilja uspostave i daljnjeg razvoja europskog prostora obrazovanja, uzimajući ujedno u obzir pitanja koja treba dodatno razmotriti tijekom političke rasprave na višoj razini, bez stvaranja dodatnog opterećenja za države članice, osiguravajući pritom njihovu odgovornost za taj proces;
3. surađuje s državama članicama i pruža specifičnu potporu lokalnim, regionalnim i nacionalnim tijelima kako bi se olakšali uzajamno učenje, analiza i razmjena dobre prakse u vezi s ulaganjima u obrazovnu infrastrukturu;
4. analizira, posebno izvješćivanjem o napretku, u kojoj su mjeri postignuti strateški prioriteti ovog okvira u pogledu uspostave europskog prostora obrazovanja, ali i u pogledu europske suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja na nacionalnoj razini;
5. radi na prijedlozima, na temelju i s pomoću stručnog mišljenja Stalne skupine za pokazatelje i mjerila, u vezi s mogućim pokazateljima ili ciljevima na razini EU-a u području uključenosti i pravednosti, nastavničke profesije te održivosti, uključujući ozelenjivanje sustava obrazovanja i osposobljavanja;
6. surađuje s državama članicama kako bi se analiziralo na koji način poboljšati prikupljanje i analizu podataka za postojeće ciljeve i pokazatelje na razini EU-a, s ciljem poticanja oblikovanja politika temeljenih na dokazima, među ostalim s pomoću stručnog znanja Stalne skupine za pokazatelje i mjerila, te o tim raspravama izvješćuje Vijeće;
7. surađuje s državama članicama kako bi se nakon 2025. ispitali ciljevi i pokazatelji EU-a čiji se utvrđeni rokovi ne podudaraju s desetogodišnjim razdobljem obuhvaćenim ovim okvirom te izvješćuje Vijeće o mogućim novim vrijednostima za te ciljeve i pokazatelje;
8. predstavi i redovito ažurira sustavan pregled i plan tekućih i planiranih politika, alata za suradnju, instrumenata financiranja, inicijativa i ciljanih poziva na podnošenje prijedloga na razini Unije, kojima se doprinosi uspostavi europskog prostora obrazovanja i razvoju europske suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja;
9. predstavi akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava, a posebice njegova prvog, četvrtog i jedanaestog načela;
10. uspostavi platformu europskog prostora obrazovanja kao interaktivan javni portal čiji je cilj olakšati državama članicama i dionicima pristup informacijama, aktivnostima, uslugama, instrumentima i rezultatima te promicati suradnju i razmjenu.

PRILOG I.

POLITIČKA POZADINA

1. Zaključci Vijeća o strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.) (12. svibnja 2009.)
2. Rezolucija Vijeća o obnovljenom europskom programu za obrazovanje odraslih (20. prosinca 2011.)
3. Preporuka Vijeća o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja (20. prosinca 2012.)
4. Deklaracija o promicanju građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, snošljivosti i nediskriminacije putem obrazovanja (Pariz, 17. ožujka 2015.)
5. Zajedničko izvješće Vijeća i Komisije za 2015. godinu o provedbi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.) – „Novi prioriteti za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja” (23. i 24. studenoga 2015.)
6. Zaključci Vijeća o smanjenju ranog napuštanja školovanja i promicanju uspjeha u školi (23. i 24. studenoga 2015.)
7. Rezolucija Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o promicanju socioekonomskog razvoja i uključenosti u EU-u putem obrazovanja: doprinos obrazovanja i osposobljavanja europskom semestru 2016. (24. veljače 2016.)
8. Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Novi program vještina za Europu (10. lipnja 2016.)
9. Preporuka Vijeća o oblicima usavršavanja: nove prilike za odrasle (19. prosinca 2016.)
10. Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o uključivanju raznolikosti kako bi se postiglo kvalitetno obrazovanje za sve (17. veljače 2017.)
11. Preporuka Vijeća o Europskome kvalifikacijskom okviru za cjeloživotno učenje (22. svibnja 2017.)
12. Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Obrazovanjem i kulturom jačati europski identitet: doprinos Europske komisije sastanku čelnika u Göteborgu” (17. studenoga 2017.)
13. Preporuka Vijeća o praćenju osoba s kvalifikacijom (20. studenoga 2017.)
14. Zaključci Vijeća o razvoju škola i izvrsnosti u poučavanju (20. studenoga 2017.)
15. Zaključci Vijeća o obnovljenom programu EU-a za visoko obrazovanje (20. studenoga 2017.)
16. Zaključci Europskog vijeća (14. prosinca 2017.)
17. Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o akcijskom planu za digitalno obrazovanje (17. siječnja 2018.)

18. Preporuka Vijeća o europskom okviru za kvalitetna i učinkovita naukovanja (15. ožujka 2018.)
19. Odluka (EU) 2018/646 Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkom okviru za pružanje boljih usluga za vještine i kvalifikacije (Europass) (18. travnja 2018.)
20. Preporuka Vijeća o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje (22. svibnja 2018.)
21. Preporuka Vijeća o promicanju zajedničkih vrijednosti, uključivog obrazovanja i europske dimenzije poučavanja (22. svibnja 2018.)
22. Zaključci Vijeća o napretku prema viziji europskog prostora obrazovanja (22. svibnja 2018.)
23. Preporuka Vijeća o promicanju automatskog uzajamnog priznavanja kvalifikacija visokog obrazovanja i srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja te ishoda razdoblja učenja u inozemstvu (26. studenoga 2018.)
24. Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Koordinirani plan o umjetnoj inteligenciji” (7. prosinca 2018.)
25. Zaključci Vijeća „Prema sve održivijoj Uniji do 2030.” (9. travnja 2019.)
26. Preporuka Vijeća o sveobuhvatnom pristupu poučavanju i učenju jezika (22. svibnja 2019.)
27. Preporuka Vijeća o visokokvalitetnim sustavima ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (22. svibnja 2019.)
28. Zaključci Vijeća o budućnosti visokodigitalizirane Europe nakon 2020.: „Poticanje digitalne i gospodarske konkurentnosti u cijeloj Uniji i digitalna kohezija” (7. lipnja 2019.)
29. Europsko vijeće: Novi strateški program za razdoblje 2019. – 2024. (20. lipnja 2019.)
30. Rezolucija Vijeća o daljnjem razvoju europskog prostora obrazovanja u cilju podupiranja sustava obrazovanja i osposobljavanja okrenutih budućnosti (8. studenoga 2019.)
31. Zaključci Vijeća o ključnoj ulozi politika cjeloživotnog učenja u osnaživanju društava za suočavanje s tehnološkim prijelazom i prijelazom na zeleno gospodarstvo u svrhu potpore uključivom i održivom rastu (8. studenoga 2019.)
32. Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Europski zeleni plan” (11. prosinca 2019.)
33. Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Jaka socijalna Europa za pravednu tranziciju” (14. siječnja 2020.)
34. Rezolucija Vijeća o obrazovanju i osposobljavanju u okviru europskog semestra: osiguravanje utemeljenih rasprava o reformama i ulaganjima (20. veljače 2020.)
35. Zaključci Vijeća o europskim učiteljima i nastavnicima budućnosti (25. svibnja 2020.)
36. Zaključci Vijeća o suzbijanju krize uzrokovane bolešću COVID-19 u području obrazovanja i osposobljavanja (16. lipnja 2020.)

37. Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Program vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost” (1. srpnja 2020.)
 38. Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Novi EIP za istraživanje i inovacije” (30. rujna 2020.)
 39. Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o uspostavi europskog prostora obrazovanja do 2025. (30. rujna 2020.)
 40. Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Akcijski plan za digitalno obrazovanje 2021.–2027. Prilagodba obrazovanja i osposobljavanja digitalnom dobu” (30. rujna 2020.)
 41. Ministarsko priopćenje ministara iz Rima (19. studenoga 2020.)
 42. Preporuka Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (SOO) za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost (24. studenoga 2020.)
 43. Zaključci Vijeća o digitalnom obrazovanju u europskim društvima znanja (24. studenoga 2020.)
 44. Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljena „Akcijski plan za integraciju i uključivanje za razdoblje 2021.–2027.” (24. studenoga 2020.)
 45. Deklaracija iz Osnabrücka o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju kao pokretaču oporavka i pravedne tranzicije na digitalna i zelena gospodarstva (30. studenoga 2020.)
-

PRILOG II.

CILJEVI NA RAZINI EU-a – referentne razine prosječne uspješnosti u Europi u području obrazovanja i osposobljavanja

Kao sredstvo za praćenje napretka i utvrđivanje izazova te doprinošenje oblikovanju politika temeljenih na dokazima s pomoću sustavnog prikupljanja i analize međunarodno usporedivih podataka, niz referentnih razina prosječne uspješnosti u Europi u području obrazovanja i osposobljavanja („ciljevi na razini EU-a”) trebao bi podupirati strateške prioritete navedene u Rezoluciji za razdoblje 2021. – 2030. Oni bi se trebali temeljiti isključivo na usporedivim i pouzdanim podacima i u obzir uzimati različite situacije u pojedinačnim državama članicama ⁽¹⁾. Ne bi ih trebalo smatrati konkretnim ciljevima koje pojedinačne zemlje trebaju ostvariti do 2025. ili 2030. Kako je opisano u ovoj Rezoluciji, države članice pozivaju se da razmotre utvrđivanje istovjetnih nacionalnih ciljeva.

Na temelju toga države članice slažu se u pogledu sljedećih sedam ciljeva na razini EU-a koje je potrebno ostvariti:

1. Petnaestogodišnjaci sa slabim rezultatima u osnovnim vještinama ⁽²⁾

Udio petnaestogodišnjaka sa slabim rezultatima u čitanju, matematici i prirodoslovlju trebao bi do 2030. biti manji od 15 %.

2. Učenici osmih razreda sa slabim rezultatima u digitalnim vještinama ⁽³⁾

Udio učenika osmih razreda sa slabim rezultatima u području računalne i informacijske pismenosti trebao bi do 2030. biti manji od 15 %.

3. Sudjelovanje u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju ⁽⁴⁾

Do 2030. najmanje 96 % djece u dobi od tri godine do uključivanja u obvezno osnovnoškolsko obrazovanje trebalo bi sudjelovati u ranom predškolskom odgoju i obrazovanju.

4. Osobe koje rano napuštaju obrazovanje i osposobljavanje ⁽⁵⁾

Udio osoba koje rano napuštaju obrazovanje i osposobljavanje do 2030. trebao bi biti manji od 9 %.

5. Stjecanje tercijarnog obrazovanja ⁽⁶⁾

Do 2030. najmanje 45 % osoba u dobi od 25 do 34 godine trebalo bi imati kvalifikaciju u tercijarnom obrazovanju.

⁽¹⁾ Tim ciljevima u obzir bi također trebalo uzeti različite kontekste država članica i činjenicu da, u skladu s međunarodnim predviđanjima, može biti promjena u početnim podacima za godine 2020. i 2021. zbog ozbiljnog učinka pandemije bolesti COVID-19 na sustave obrazovanja i osposobljavanja EU-a.

⁽²⁾ Izvor podataka jest Eurostat, mrežna oznaka podataka: [educ_ufse_14] tj. udio stanovništva u dobi od 18 do 24 godine koje mjeri se udio petnaestogodišnjaka koji ne ostvaruju razinu 2. na ljestvici PISA-e za čitanje, matematiku ili prirodoslovlje.

⁽³⁾ Cilj se temelji na anketi o računalnoj i informacijskoj pismenosti (CIL) u okviru Međunarodnog istraživanja o računalnoj i informacijskoj pismenosti koje je provelo Međunarodno udruženje za vrednovanje obrazovnih postignuća (IEA). Ciljna populacija ICILS-a jesu učenici tijekom osme godine školovanja.

⁽⁴⁾ Izvor podataka jest Eurostat, mrežna oznaka podataka: [educ_ufse_14].

⁽⁵⁾ Eurostat, anketa o radnoj snazi EU-a. Mrežna oznaka podataka: [edat_lfse_14] tj. udio stanovništva u dobi od 18 do 24 godine koje ima samo osnovnoškolsko obrazovanje ili manje od toga i više ne sudjeluje u obrazovanju ili osposobljavanju. Taj cilj na razini EU-a dopunit će se popratnim pokazateljem za stjecanje srednjoškolskog obrazovanja, kojim se na temelju podataka iz ankete Eurostata o radnoj snazi EU-a mjeri udio osoba u dobi od 20 do 24 godine koje su stekle najmanje srednjoškolsku kvalifikaciju. Mrežna oznaka podataka: [edat_lfse_03].

⁽⁶⁾ Eurostat, anketa o radnoj snazi EU-a. Mrežna oznaka podataka: [edat_lfse_03].

6. Izloženost osoba koje su završile strukovno obrazovanje i osposobljavanje učenju temeljenom na radu ⁽⁷⁾

Udio osoba koje su nedavno završile strukovno obrazovanje i osposobljavanje i koje imaju koristi od izloženosti učenju utemeljenom na radu tijekom strukovnog obrazovanja i osposobljavanja trebao bi do 2025. iznositi najmanje 60 %.

7. Sudjelovanje odraslih u obrazovanju ⁽⁸⁾

Do 2025. udio odraslih osoba u dobi od 25 do 64 godine uključenih u obrazovanje tijekom prethodnih 12 mjeseci trebao bi iznositi najmanje 47 %.

⁽⁷⁾ Ovime će se obuhvatiti dobna skupina od 20 do 34 godine koja je obrazovanje i osposobljavanje napustila unatrag jedne do tri godine. Pokazatelj će se temeljiti na podacima koji će se od 2021. nadalje prikupljati u okviru Ankete Eurostata o radnoj snazi u Europskoj uniji (EU LFS), kako je definirano u identifikatoru varijable „HATWORK” u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/2240. To se odnosi na radna iskustva na radnom mjestu u tržišnoj ili netržišnoj jedinici (tj. u poduzeću, državnoj instituciji ili neprofitnoj organizaciji) koja su bila dio kurikuluma formalnog programa koji je doveo do najviše uspješno završene razine obrazovanja. Ako je ispitanik imao više radnih iskustava, u obzir bi trebalo uzeti njihovo ukupno trajanje. Radna iskustva trebala bi se iskazati u ekvivalentu punog radnog vremena.

⁽⁸⁾ Eurostat, zbirka podataka iz anketa o radnoj snazi EU-a od 2022. nadalje. S obzirom na to da se u 2022. planira promjena izvora podataka (umjesto istraživanja o obrazovanju odraslih upotrebljavat će se anketa o radnoj snazi EU-a), cilj treba potvrditi u 2023. na temelju upotrebe novog izvora podataka. Komisija će u suradnji sa Stalnom skupinom za pokazatelje i mjerila ocijeniti učinak tih promjena usporedbom rezultata istraživanja o obrazovanju odraslih i ankete o radnoj snazi u 2023. te razmotriti moguće promjene u metodologiji ankete o radnoj snazi ili promjene razine cilja. Na temelju te evaluacije Vijeće će odlučiti o mogućoj prilagodbi ciljane razine.

PRILOG III.

**PRIORITETNA PODRUČJA EUROPSKE SURADNJE U PODRUČJU OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA
TIJEKOM PRVOG CIKLUSA: 2021. – 2025.**

S ciljem ostvarivanja napretka u pet strateških prioriteta u skladu sa strateškim okvirom za europsku suradnju, utvrđivanjem prioriteta područja, konkretnih pitanja i aktivnosti ⁽¹⁾ za određeni ciklus rada trebala bi se poboljšati učinkovitost europske suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja te u obzir uzeti pojedinačne potrebe država članica, među ostalim kada se suočavaju s novim okolnostima i izazovima.

Prioritetnim područjima, kako su navedena u ovoj Rezoluciji, zajedno s najrelevantnijim konkretnim pitanjima i aktivnostima odražava se potreba za: i. nastavkom suradnje u područjima u kojima su ključni izazovi i dalje prisutni i povezani s novijim izazovima; ii. razvojem suradnje u područjima koja se smatraju posebno važnima tijekom tog ciklusa rada.

Ako to države članice smatraju potrebnim, rad na posebnim prioritetnim područjima može se nastaviti u sljedećim ciklusima rada, uzimajući u obzir supsidijarnost i nacionalne okolnosti.

Prioritetno područje 1. – Kvaliteta, pravednost, uključenost i uspjeh u obrazovanju i osposobljavanju*Konkretna pitanja i aktivnosti*

- i) Promicanje svladavanja ključnih kompetencija ⁽²⁾, uključujući osnovne vještine, koje su preduvjet kako bi se uspjelo u životu, pronašla ili stvorila zadovoljavajuća radna mjesta te postalo angažiranim građaninom
- ii) Poticanje i podupiranje poučavanja i učenja jezika i višejezičnosti te omogućivanje učenicima, učiteljima i nastavnicima te voditeljima osposobljavanja da iskoriste istinski europski prostor za učenje daljnjom provedbom Preporuke Vijeća iz 2019. o sveobuhvatnom pristupu poučavanju i učenju jezika, među ostalim u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju
- iii) Uvođenje europske perspektive u obrazovanje i osposobljavanje, čime se učenicima pruža uvid u ono što Europa u cjelini, a posebno Unija, znače u njihovu svakodnevnom životu, među ostalim proširenjem i jačanjem djelovanja Jean Monnet
- iv) Osiguravanje da odgojno-obrazovne ustanove i dalje budu sigurna okruženja, bez nasilja, vršnjačkog zlostavljanja, štetnog govora, dezinformacija i svih oblika diskriminacije, među ostalim daljnjom provedbom Preporuke Vijeća od 22. svibnja 2018. o promicanju zajedničkih vrijednosti, uključivog obrazovanja i europske dimenzije poučavanja
- v) Poticanje sigurnog i poticajnog školskog okruženja kao nužnog uvjeta za konkretna pitanja, kao što su suzbijanje diskriminacije, rasizma, seksizma, segregacije, vršnjačkog zlostavljanja (uključujući zlostavljanje na internetu), nasilja i stereotipa, te za osobnu dobrobit svih učenika
- vi) Pomaganje svim učenicima da postignu osnovnu razinu znanja u osnovnim vještinama, s posebnim naglaskom na skupinama kojima prijete rizik od slabih rezultata i ranog napuštanja školovanja, što uključuje utvrđivanje učinkovitih reformi politika kako bi se poduprli bolji rezultati u osnovnim vještinama, posebno u pogledu kurikuluma i/ili vrednovanja, kao i sposobnosti ustanova i djelatnika da budu inovativni i da razvijaju svoje pristupe i okruženja za učenje
- vii) Promicanje strategija za obrazovni uspjeh na nacionalnoj razini kako bi se potaknuo uspješan završetak oblika obrazovanja i osposobljavanja za sve učenike te smanjilo rano napuštanje obrazovanja i osposobljavanja i slabi rezultati podupiranjem pristupa na razini cijele škole s općom uključivom vizijom obrazovanja usmjerenom na učenika

⁽¹⁾ Navođenjem predloženih budućih aktivnosti ili inicijativa u sljedećim prioritetnim područjima ne predviđaju se buduće odluke koje treba donijeti na odgovarajućoj razini.

⁽²⁾ Kako je navedeno u Preporuci Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje (SL C 189, 4.6.2018., str. 1.).

- viii) Rješavanje pitanja sve veće raznolikosti učenika i poboljšanje pristupa kvalitetnom i uključivom obrazovanju i osposobljavanju za sve učenike, uključujući skupine u nepovoljnom položaju i ranjive skupine, kao što su učenici s posebnim potrebama u pogledu učenja, manjine, osobe migrantskog podrijetla i Romi te oni koji imaju manje mogućnosti zbog geografskog položaja i/ili nepovoljne socioekonomske situacije
- ix) Provedba Europskog okvira za kvalitetu visokokvalitetnih sustava ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja
- x) Rješavanje pitanja rodni razlika u obrazovanju i osposobljavanju te nejednakih mogućnosti za djevojčice i dječake, žene i muškarce promicanjem rodno uravnoteženijih odluka u pogledu obrazovanja, suzbijanjem i rušenjem rodni stereotipa u obrazovanju i karijerama u području obrazovanja, posebice u studijskim programima u području STEAM-a, rješavanjem pitanja kao što su slabi rezultati dječaka, vršnjačko zlostavljanje i seksualno uznemiravanje te postizanjem veće rodne osjetljivosti u procesima obrazovanja i osposobljavanja te u odgojno-obrazovnim ustanovama
- xi) Podupiranje prikupljanja podataka i inovacija za uključenost i rodnu ravnopravnost u obrazovanju
- xii) Promicanje građanskih, međukulturnih i socijalnih kompetencija, međusobnog razumijevanja i uzajamnog poštovanja te posjedovanja demokratskih vrijednosti i temeljnih prava na svim razinama i u svim oblicima obrazovanja i osposobljavanja (*)
- xiii) Poticanje, vrednovanje i priznavanje neformalnog učenja, uključujući volontiranje, te jačanje uključenosti, kvalitete i priznavanja prekograničnih aktivnosti u području solidarnosti
- xiv) Razvoj etičkog postupanja i jačanje kritičkog mišljenja, kao i digitalne i medijske pismenosti
- xv) Poticanje održivih ulaganja u kvalitetno i uključivo obrazovanje i osposobljavanje

Prioritetno područje 2. – Cjeloživotno učenje i mobilnost

Konkretna pitanja i aktivnosti

- i) Ponovno pokretanje i nastavak strategija cjeloživotnog učenja i usmjeravanje na prijelazne faze u okviru obrazovanja i osposobljavanja, istodobno promičući, s pomoću visokokvalitetnog profesionalnog usmjeravanja, horizontalni i vertikalni prijelaz na strukovno obrazovanje i osposobljavanje, visoko obrazovanje i obrazovanje odraslih, uključujući neformalno i informalno učenje, te prijelaz s obrazovanja i osposobljavanja na rad
- ii) Jačanje i povećanje uključenosti strategija cjeloživotnog učenja kako bi se onima koji su rano napustili školovanje omogućilo da se tijekom života ponovno uključe u obrazovanje u fleksibilnim oblicima, a onima kojima je to potrebno da imaju pristup programima visokog obrazovanja te strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kako bi unaprijedili ili stekli vještine (usavršavanje i prekvalifikacija) koje su potrebne za poslove sutrašnjice, i to u svim fazama života
- iii) Osiguravanje da sustavi obrazovanja i osposobljavanja, uključujući sustave obrazovanja odraslih, kojima se svim učenicima pruža potpora u pristupanju tržištu rada koje se mijenja i doprinošenju njihovu osobnom razvoju, postanu fleksibilniji, čvršći, otporniji na buduće promjene, privlačniji i prilagođeniji zelenoj i digitalnoj tranziciji, da nude prilike za usavršavanje i obnavljanje osposobljavanja tijekom cijelog radnog vijeka te da jačaju suradnju s drugim dionicima, kao što su poduzeća ili druga radna mjesta
- iv) Provedba Deklaracije iz Osnabrücka o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju kao pokretača oporavka i pravedne tranzicije na digitalna i zelena gospodarstva
- v) Jačanje ključne uloge sustava visokog obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u podupiranju cjeloživotnog učenja i dopiranju do raznolikijeg studentskog tijela. Istraživanje koncepta i upotrebe mikrokvifikacija može pomoći u proširenju mogućnosti učenja i moglo bi ojačati ulogu visokog obrazovanja te strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u cjeloživotnom učenju pružanjem fleksibilnijih i modularnijih mogućnosti učenja i ponudom uključivijih oblika učenja

(*) Kako je navedeno u „Deklaraciji o promicanju građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, snošljivosti i nediskriminacije putem obrazovanja”.

- vi) Ažuriranje obnovljenog Europskog programa za obrazovanje odraslih
- vii) Promicanje slobode, odnosno da učenici, učitelji i nastavnici te voditelji osposobljavanja i drugi odgojno-obrazovni djelatnici budu mobilni te da se ustanove slobodno međusobno povezuju u Europi i izvan nje putem mobilnosti u svrhu učenja i prekogranične suradnje. Moraju se uložiti daljnji naponi kako bi se uklonile postojeće smetnje i prepreke svim vrstama mobilnosti u svrhu učenja i poučavanja, uključujući pitanja u vezi s pristupom, usmjeravanjem, studentskim uslugama i priznavanjem
- viii) Ažuriranje okvira za mobilnost u svrhu učenja koji je priložen ojačanom programu Erasmus+ kako bi se omogućile prilike za mobilnost za mnogo širi krug sudionika, poticala zelena i digitalna mobilnost, među ostalim kombiniranjem fizičkih razmjena s onima na internetu, te poticala uravnotežena mobilnost
- ix) Nastavak rada na potpunoj provedbi Preporuke Vijeća o promicanju automatskog uzajamnog priznavanja kvalifikacija visokog obrazovanja i srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja te ishoda razdoblja učenja u inozemstvu (26. studenoga 2018.)

Prioritetno područje 3. – Učitelji i nastavnici te voditelji osposobljavanja

Konkretna pitanja i aktivnosti

- i) Jačanje zapošljavanja i odabira najboljih i najpogodnijih kandidata za nastavničku i pedagošku profesiju na svim razinama i u svim oblicima obrazovanja i osposobljavanja
- ii) Povećanje privlačnosti i statusa nastavničke i pedagoške profesije njezinom revalorizacijom u društvenom, ali i financijskom smislu, među ostalim putem predviđene europske nagrade za inovativno poučavanje
- iii) Istraživanje mogućnosti sastavljanja europskih smjernica za izradu nacionalnih okvira za karijeru i cjeloživotno usmjeravanje, čime će se poduprijeti napredovanje odgojno-obrazovnih djelatnika
- iv) Istraživanje mogućnosti razvoja alata politike u obliku okvirâ za nastavničke kompetencije kako bi se povećala relevantnost programâ inicijalnog obrazovanja učitelja i nastavnika te razvoj prilika za trajno stručno usavršavanje i pružale smjernice učiteljima i nastavnicima za napredovanje u karijeri
- v) Potpora inicijalnom obrazovanju, uvođenju i trajnom stručnom usavršavanju na svim razinama, posebice radi suočavanja s povećanom raznolikošću učenika i njihovim specifičnim potrebama te suzbijanja ranog napuštanja obrazovanja i osposobljavanja, promicanja učenja temeljenog na radu, te podupiranje razvoja osnovnih i naprednih digitalnih kompetencija i inovativnih pedagoških metoda, među ostalim kako bi se osiguralo da se obrazovanjem učitelja i nastavnika obuhvate kompetencije učitelja i nastavnika za podučavanje u digitalnom okruženju
- vi) Stvaranje mreža ustanova za obrazovanje učitelja i nastavnika putem predloženih Erasmusovih akademija za usavršavanje učitelja kako bi se poticale zajednice prakse, učiteljima i nastavnicima pružile prilike za učenje, podupirale inovacije te kako bi nacionalne i europske politike u području obrazovanja učitelja i nastavnika bile utemeljene
- vii) Podupiranje promicanja izvrsnosti u poučavanju na svim razinama obrazovanja i osposobljavanja učinkovitom organizacijom učenja i strukturnim poticajima, promicanjem odgovarajućih mehanizama potpore, infrastrukture i nastavnih materijala te obrazovanja učitelja i nastavnika utemeljenog na istraživanju, kao i istraživanjem novih načina za procjenu kvalitete obrazovanja i usavršavanja učitelja i nastavnika
- viii) Podupiranje učitelja i nastavnika te voditelja osposobljavanja u upravljanju jezičnom i kulturnom raznolikošću u odgojno-obrazovnim ustanovama
- ix) Istraživanje mogućnosti razvoja okvira politike za povećanje broja i kvalitete mobilnosti učitelja i nastavnika u svrhu učenja u Europi na temelju njihovih stvarnih potreba za mobilnošću

- x) Razvoj mjera i uspostava mehanizama za poboljšanje radnih uvjeta i rješavanje pitanja profesionalnog stresa kako bi se potaknula dobrobit učitelja i nastavnika, voditelja osposobljavanja te pedagoških i odgojno-obrazovnih djelatnika
- xi) Nastojanje da se smanji rodna neravnoteža na svim razinama i u svim vrstama profesija u području obrazovanja i osposobljavanja
- xii) Osiguravanje da se programima njihova obrazovanja i osposobljavanja učitelje i nastavnike te voditelje osposobljavanja na svim razinama i u svim vrstama programa obrazovanja i osposobljavanja ujedno pripremi za njihovu ključnu ulogu u tome da učenicima pružaju kompetencije za život, rad i djelovanje prema održivom razvoju i u poboljšanju dobrobiti i mentalnog zdravlja za sve učenike

Prioritetno područje 4. – Visoko obrazovanje

Konkretna pitanja i aktivnosti

- i) Poticanje bliskije i dublje suradnje među visokim učilištima, osobito promicanjem i poticanjem neometane transnacionalne suradnje, čime će se savezima visokih učilišta, poput onih u okviru inicijative Europska sveučilišta, omogućiti da iskoriste svoje prednosti i zajedno pruže transformativno visoko obrazovanje
- ii) Sudjelovanje u provedbi inicijative Europska sveučilišta, u okviru programa Erasmus+, u sinergiji s programom Obzor Europa i drugim instrumentima financiranja.
- iii) Uspostava agende za preobrazbu visokog obrazovanja s naglaskom na uključenosti, inovacijama, povezivosti, digitalnoj i zelenoj spremnosti te međunarodnoj konkurentnosti, kao i temeljnim akademskim vrijednostima i visokim etičkim načelima, te na zapošljavanju i zapošljivosti
- iv) Poticanje uravnoteženih tokova mobilnosti i optimalne cirkulacije mozgova
- v) Poticanje uloge visokih učilišta kao središnjih aktera „kvadrata znanja” (obrazovanje, istraživanje, inovacije i usluge za društvo), jačanje sinergije i olakšavanje daljnjeg rada između visokog obrazovanja i istraživanja
- vi) Jačanje automatskog uzajamnog priznavanja kvalifikacija i razdoblja studiranja u inozemstvu u svrhu mobilnosti i daljnjeg učenja, uz istodobno jamčenje da se mehanizmima osiguravanja kvalitete pruža snažan temelj za povjerenje javnosti u daljnje učenje i štiti autonomija visokih učilišta. Trebalo bi omogućiti automatsko priznavanje zajedničkih transnacionalnih aktivnosti te priznavanje i prenosivost kratkih tečajeva, prema potrebi
- vii) Poticanje daljnjeg provođenja inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice kako bi svi mobilni studenti u Europi ostvarivali koristi
- viii) Jačanje relevantnosti visokog obrazovanja za tržište rada i društvo, npr. poticanje razvoja kurikuluma kojim se potiče više učenja temeljenog na radu i pojačana suradnja između ustanova i poslodavaca, uz potpuno poštovanje sveobuhvatnog pristupa visokog obrazovanja i autonomije visokih učilišta te istraživanjem mogućnosti uspostave europskog mehanizma za praćenje osoba s diplomom

Prioritetno područje 5. – Zelena i digitalna tranzicija

Konkretna pitanja i aktivnosti

- i) Povećanje dostupnosti, pristupa i kvalitete digitalne opreme i infrastrukture, povećanje povezivosti te jačanje otvorenih i digitalnih obrazovnih sadržaja i pedagoških metoda na svim razinama obrazovanja i osposobljavanja kako bi se sustavi obrazovanja i osposobljavanja poduprli u prilagodbi digitalnom dobu
- ii) Rješavanje pitanja razvoja osnovnih i naprednih digitalnih vještina i kompetencija na svim razinama i u svim oblicima obrazovanja i osposobljavanja (formalnom, neformalnom i informalnom), kao i tradicionalnom i kombiniranom poučavanju i učenju te poučavanju i učenju na daljinu s ciljem suočavanja s tehnološkom i digitalnom transformacijom gospodarstva i društva te radi odgovora na nju

- iii) Jačanje razmjene najbolje prakse i provedbe aktivnosti obuhvaćenih Akcijskim planom za digitalno obrazovanje 2021. – 2027., čime se istražuju načini za poticanje integriranijeg pristupa razvoju politike digitalnog obrazovanja putem mogućeg osnivanja europskog digitalnog obrazovnog centra
 - iv) Mobiliziranje stručnog znanja i resursa za umrežavanje te podupiranje kreativnih pristupa u zelenom obrazovanju, odnosno putem predviđene koalicije „Obrazovanje za klimu”
 - v) Promicanje perspektive okolišne održivosti u kurikulumima za obrazovanje i osposobljavanje, na svim razinama obrazovanja u okviru interdisciplinarnog pristupa, te promicanje obrazovnih koncepata kao što su obrazovanje za održivi razvoj i obrazovanje u području globalnog građanstva, kako bi se građani osnažili da doprinesu održivom razvoju
 - vi) Poticanje nove održive infrastrukture odgojno-obrazovnih ustanova te obnova postojećih zgrada („ozelenjivanje obrazovne infrastrukture”)
-